

Takdim

Liberal Düşünce, içerik olarak oldukça dolu bir sayısıyla daha okuyucusunun karşısına çıkıyor.

Bu sayının ilk dört yazısı, Türkiye'nin son birkaç yıldır yapmaya çalıştığı demokratik açılım çerçevesinde değerlendirilebilecek yazılardan oluşuyor. Bilal Sambur, "Alevi Sorununda Paradigma Değişimi: Özgürlük ve Çoğulculuk" başlıklı yazısında Alevi sorununun ancak diğer kesimlerin de içinde yer aldığı köklü bir zihniyet değişimi sayesinde mümkün olabileceğine işaret ediyor. Sambur yazısını, "Sünni Alevinin, Alevi başörtülünün, Müslüman Gayri Müslim'in hak ve özgürlüklerinin garantörü olmalıdır. Bizden farklı olanın hak ve özgürlüğünü savunmaya başladığımız andan itibaren daha özgür bir toplum olma hedefine daha çok yaklaşmış olacağız" tespitini yaparak bitiriyor.

Hamit E. Beriş, Ak Parti hükümetinin 2007 seçimlerinden sonra yapmayı düşündüğü köklü anayasa değişikliğinin başkanlığını da yapmış olan, *Liberal Düşünce Topluluğu*'nun 2010 yılında vermiş olduğu özgürlük ödülünün sahibi ve aynı zamanda anayasa hukuku alanında artık duayen kabul edilen Prof. Dr. Ergun Özbudun ile Türkiye'nin cari sistemi üzerine entelektüel düzeyi hayli yüksek bir mülakat yapıyor. Çok sayıda önemli noktaya temas ettiği söyleşisinde Özbudun, hâlihazırdaki anayasanın ancak Lockecu anlamda liberal bir ruhla kabul edilebilir hâle geleceğini vurguluyor. Ama Özbudun, Türkiye için çok idealist olup da hayal kırıklığı içine düşmenin de mümkün olduğuna dikkat çekiyor; kendisinin, ortalama bir Avrupa demokrasisiyle bile yetinebileceğini belirtiyor. Bu değerlendirmesiyle, doğal olarak, demokrasimizin ortalama bir Avrupa demokrasisi düzeyine dahi erişemediğine işaret etmiş oluyor.

Mehmet Turhan, son dönem tartışmalarımızda sürekli olarak konuştuğumuz, "Anayasa Mahkemesi, acaba şekil denetiminin de ötesine geçerek anayasa değişikliklerini denetleyebilir mi?" sorusuna cevap oluşturacak bir perspektif sunmakta, "Halk Egemenliği ve Anayasal Değişikliklerin Yargısal Denetimi" başlıklı makalesiyle, Yüksek Mahkemenin sadece çoğunluk despotluğuna karşı bizleri koruyan bir tavır terk etmesi gerektiğine, zira anayasaların çoğunluğun despotluğuna karşı bizleri korumanın dışında başka işlevlerinin de bulunduğuna işaret etmektedir.

Yusuf Ş. Hakyemez, "Anayasa Değişikliklerinin Yargısal Denetimi ve Anayasa Mahkemesi'nin Anayasaya Aykırı İçtihadı" başlıklı yazısında Anayasa Mahkemesi-

nin 2008 tarihli içtihadının demokratik bir ÷lke parlamentosunun iradesini dışlayıp etkisiz hâle gelmesine yol açtığını belirtiyor. Hakyemez, eğer Y÷ksek Mahkemenin bu içtihadı doğru kabul edilirse normlar hiyerarşisi, anayasa yargısı, kurucu iktidar, kuvvetler ayrılığı ve egemenlikten kaynaklanan yetkilerin kullanımı gibi pek çok ilke ve kavramın anlamsızlaşacağı uyarısını yapıyor.

G÷lсен Kaya, Cumhuriyet Halk Partisi tarafından 2009 seçimleri esnasında İstanbul'da yapılmak istenen çarşaf açılımı ile yine aynı partiye mensup kadınlar tarafından Mersin'de bir g÷steride çarşafın yırtılması olayını, "K÷hnemiş Modern Mit: Halifelik ve çarşaf" başlıklı yazısında bir değerlendirmeye tâbi tutuyor ve lâikliğin en kayda değer kazanımının çarşaftan kurtulmak şeklinde algılanmasının algılarımızı nasıl kısırlaştırdığına dikkat çekiyor.

Haluk Alkan ve Atila Doğan, "Osmanlı Liberallerinde Toplum ve Demokrasi Anlayışı"nın izini s÷rerek, o g÷nk÷ liberaller ile bug÷nk÷ liberaller arasında bir karşılaştırma yapmamıza imkân sağlayacak değerlendirmelerde bulunuyorlar. Yazıdan anlaşılan o ki, Osmanlı liberalleri, toplumu da demokrasiyi de g÷n÷m÷z liberallerinden farklı algılıyorlar. Örneğin, o d÷nemde demokrasiyi halkın istibdadı olarak g÷ren liberallere rastlamak m÷mk÷n g÷z÷k÷yor. Oysa bugün liberaller, b÷rokratik iktidar karşısında halkın iktidarını tesis edecek adımlar için canla başla uğraşıyor. Bu t÷r farklılıkları g÷rebilmek için Alkan ve Doğan'ın makalesi, ufuk açıcı bilgiler sağlıyor.

Fatih Duman'ın "Edmund Burke'te Muhafazakârlığın Liberal Temelleri: Rasyonalizm, Sosyal Teori ve Siyaset" başlıklı yazısıyla okuyucu, muhafazakârlığın önc÷ ismi Edmund Burke ile liberalizm arasında ne gibi bağlantı noktalarının kurulabileceğini g÷r÷yor. Bu çerçevede örneğin, liberalizmin siyasetin toplumsal hayatı kuşatacak kadar geniş olmaması gerektiği, kurucu rasyonalizmin reddi, kendiliğindenlik gibi fikirleriyle Burke'÷n fikirleri arasında bir zıtlama değer bir uyuşma olduğunu tespit edebilme imkânına sahip oluyor.

Bir aksilik olmazsa bir sonraki sayının Avusturya İktisadı ağırlıklı bir sayı olması d÷ř÷n÷l÷yor.

Daha açık zihinli bir toplumda yaşıyor olduğumuzu g÷rmek temennisiyle...

Yusuf şahin
Edit÷r